

Från: outlook_15EFE94B5DB36B85@outlook.com <hakan.jarmar10@gmail.com>
Skickat: den 22 april 2021 15:59
Till: Ryberg, Ella <Ella.Ryberg@huddinge.se>
Kopia: Björkman, Lars <Lars.Bjorkman@huddinge.se>
Ämne: Samverkan vid uppsökande verksamhet och nödvändig tandvård -
Överenskommelse mellan Region Stockholm och kommunerna i Stockholms
län

Hej Ella,

Sänder härmed in RSMHs synpunkter på utkastet till överenskommelse som Ni efterfrågade vid mötet för funktionshindersrådet häromdagen. Jag är tacksam om Du vidarebefordrar dem till rätt instans innan morgondagen och ev sprider dem till medlemmarna i rådet. Ni begärde ju in dem till den 23.

Jag vill först säga att vi är naturligtvis positiva till överenskommelsen som helhet. Den bidrar definitivt till en ökad klarhet inom tandvårdsregelområdet, som minsann inte är det lättaste att överblicka, vare sig för dem som producerar tandvård eller dem som avses konsumera tandvård, och för den delen heller inte för "mellanhänder" som t ex kommunen. Och den bidrar framför allt till ökad tydlighet för den som har fått stöd enligt LSS.

Tandvårdssystemet i Sverige har fortfarande idag sina uppenbara brister trots de tandvårdssystem med subventionering och med olika huvudmän som successivt införts. Så t ex används "huvudsystemet" för tandvård, det med styrning via försäkringskassan, under ett par års tid av mindre än 80 procent av befolkningen. 20 procent, eller ännu större andel av befolkningen, får alltså ingen tandvård i det system som betraktas som det reguljära.

En väsentlig del av de människor vi inom RSMH företräder, dvs människor med långvarig och allvarlig psykisk ohälsa, tillhör den här gruppen på 20 procent som inte får någon reguljär tandvård. Några av dessa får trots allt, om de har tur och bor i rätt region sin vård på hälso- och sjukvårdens villkor och åter några andra kan få det via den i den här avsedda samverkansöverenskommelsen tänkta "hemvården". Vi vet sedan lång tid att de här grupperna med psykisk funktionsnedsättning är starkt underrepresenterade som patienter i dessa senare delar av tandvården.

En av orsakerna till underkonsumtionen av tandvård för dessa grupper är begränsningen till LSS. Förekomsten av människor med psykisk funktionsnedsättning, som tillhör personkrets 3 enligt LSS, är närmast obefintlig i förhållande till de egentliga behoven idag. Begränsningen till LSS finns kvar i det förslag till samverkansöverenskommelse som här föreligger. Det är enbart personer med stöd enligt LSS, såvitt vi förstår, som kan erbjudas den aktuella formen av tandvård. Vi inser att detta hänger samman med de befintliga lagarna och förordningarna som överenskommelsens text hänvisar till. Vi vill dock trots detta påpeka att det är något grundläggande fel i dagens system, där den grupp som idag i det svenska samhället har de sämsta tänderna också är den grupp som alltid faller mellan stolarna.

Jämlig hälsa har knappast varit målsättningen vare sig när de olika tandvårdssystemen konstruerades eller vid den närmare tillämpningen av dem. Vi betraktar då samverkansöverenskommelsen som en sådan tillämpning. De olika delarna av systemet är närmast att se som ett lappverk - ett lappverk där man inte haft eller har något som helst intresse att människor med långvarig och allvarlig psykisk ohälsa får en tandvård i paritet med andra människor. Tandvårdssystemet bidrar till ojämlik hälsa i stället för tvärtom, som det borde vara.

Vi utgår från att det i detta sena skede är svårt att få till stånd en förändring av förslaget till överenskommelse. Vi vill emellertid ändå peka på dessa saker för att personer som arbetar inom området ska tänka till över hur vi i samhället utvecklar system som glömmar bort de mest utsatta människorna, även när systemen är avsedda att öka jämlikheten.

Med vänliga hälsningar

Håkan Jarmar
RSMH Distrikt Stockholm/Gotland

Skickades från E-post<<https://go.microsoft.com/fwlink/?LinkId=550986>>
för Windows 10

E-
post, brev eller fax som kommer till Huddinge kommun blir allmän
handling enligt
offentlighetsprincipen.<<https://www.huddinge.se/offentlighetsprincipen>>
Personuppgifter hanteras enligt dataskyddsförordningen
(GDPR).<<https://huddinge.se/gdpr>>